

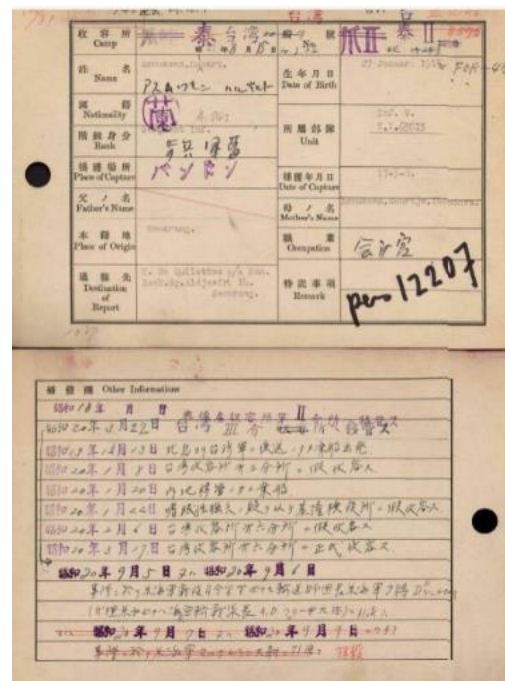
Hubert Asmussen

Hubert Asmussen is geboren op 27 januari 1915 in Semarang, NOI. Hij was de zoon van Hendrikus Johannes Asmussen en Guurtje Theodora Selderbeek. Zijn ouders trouwden in 1911 in Amsterdam. Zijn vader was kwartiermeester bij de koopvaardij.

Hubert was voortrekker in Nederlands Indië.

Hij was tijdens de mobilisatie sergeant bij het KNIL. Hij werd krijgsgevangen genomen en op 15 januari 1943 met de Harugiku Maru 2 (Van Waerwijck, een oud-KPM-schip) met 3188 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Batavia naar Singapore gebracht. De krijgsgevangenen waren merendeels afkomstig uit het kamp Kampong Makassar. Tijdens de overtocht van de Java-zee was geen schip te zien, ook geen begeleidend schip. Dit transport is bekend als Java Party 9, het 9e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. Drie dagen later kwam het schip aan in Singapore en de opvarende werden naar het Changikamp gebracht. Van hier gingen de gevangenen per trein naar de Birma spoorlijn om te werken.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspinnen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130

Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Hubert ging op 4 juli 1944 met 1287 krijgsgevangenen (1076 Engelsen en 213 Nederlanders) met de Hofuku Maru uit Singapore richting Japan. Deze krijgsgevangenen waren allen afkomstig van de Birma-spoorweg en vertrokken uit Chungkai op 8 juni 1944. Het transport naar Japan vond plaats in een konvooi van totaal 13 schepen (Japan Party 2) waarvan 5 schepen met krijgsgevangenen. Door motorschade bleef het schip onderweg achter in de haven van Miri aan de noordkust van Borneo. De omstandigheden waren slecht en de mannen in het ruim hadden een ernstig tekort aan drinkwater; velen verzwakten ernstig, er vielen ook doden. Na ongeveer 3 weken vertrok het schip richting Manila. Op 21 september vertrok het schip in konvooi van Manilla in noordelijke richting. Voor de kust van Bataän werd het konvooi aangevallen door Amerikaanse bommenwerpers. De Hofuku Maru kreeg 2 voltreffers en zonk binnen 2 minuten. Drenkelingen in het water werden ook nog gemitrailleerd door de vliegtuigen, omdat de vliegers dachten dat het Japanners waren. Totaal 1047 mannen hebben het niet overleefd; de overigen bereikten de kust (op vlotten, door zwemmen of door redding met een Japans schip) en werden overgebracht naar het Cabanatuan-kamp ten noorden van Manila. Onder de geredden bevonden zich 29 Nederlanders waaronder Hubert. Uiteindelijk kwam hij terecht op Formosa en werd gevangen gezet in kamp Shirakawa.

Hier sloot Hubert zich aan bij de voortrekkersstam. De omstandigheden in het krijgsgevangenenkamp Shirakawa bij Formosa werden grimmiger en grimmiger, voedsel werd schaarser en de buurt werd voortdurend gebombardeerd, tropische ziekten en ondervoeding waren wijdverbreid en de gevangenen werden onderworpen aan wreedheid en mishandeling door de Japanners en aan arbeidsomstandigheden die bijna slavernij was. Majoor Pedley vormde een voortrekkersstam in het kamp en benaderde verschillende andere gevangenen die scout waren. Als resultaat werd een International Rover Crew gevormd bestaande uit Britse, Amerikaanse, Australische en Nederlandse gevangenen. De activiteiten moesten in het geheim plaatsvinden, maar uiteindelijk sloten zich ongeveer 100 van de 450 gevangenen aan. De scouts hielden zich onder andere bezig met het verzorgen van de zieken.

Ondanks de tegenwerking van de Japanners bleef bijvoorbeeld voortrekker Majoor F.M. Grazebrooke van de Royal Engineers de zieken wat muziek op zijn "knijpdoos" te geven, en na enkele pijnlijke ervaringen keurden de Jappen dit uiteindelijk goed. Later werd hij vergezeld door voortrekker Willem van Naerssen, sergeant bij het KNIL met zijn "knijpdoos" en zijn fijne zangstem. Van Naerssen had ook een boiler voor het reinigen van de dekens

van de patiënten enz. Dit was soms, zoals je je wel kunt voorstellen, geen plezierige baan, maar wel van levensbelang. Voortrekker Hubert Asmussen, sergeant bij het KNIL, hielp altijd met een glimlach mee in het ziekenhuis. Van de scoutingactiviteiten werd een logboek bijgehouden.

Op de plek van het voormalige kamp is in 2013 een monument opgericht.

Meer informatie

["Johnny" Walker's Scouting Milestones Pages - Bamboo Thumbsticks](http://scoutguidehistoricalsociety.com)

[\(scoutguidehistoricalsociety.com\)](http://scoutguidehistoricalsociety.com)

[Persoonskaart Hendricus Johannes Asmussen. Verwant met Latdorp Ankele Staartjes Bader Vos Lammerse Selderbeek | stamboomdatabase @pondes.nl](http://stamboomdatabase@pondes.nl)

[Huwelijk Hendricus Johannes Asmussen & Johann Asmussen & Willempje Bruul & Guurtje](http://openarchieven.nl)

[Theodora Selderbeek & Huibert Selderbeek & Guurtje Heijdenrijk op 16 maart 1911 te](http://openarchieven.nl)

[Amsterdam » Open Archieven](http://openarchieven.nl)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](http://nationaalarchief.nl)

[Java Party 12 \(japansegevangenkampen.nl\)](http://japansegevangenkampen.nl)

[Harugiku Maru 2.htm](http://japansegevangenkampen.nl)

[Hofuku Maru \(japansegevangenkampen.nl\)](http://japansegevangenkampen.nl)

[Hofuku Maru.htm](http://japansegevangenkampen.nl)

[Taiwan 4B2.htm](http://japansegevangenkampen.nl)

[Boten- en passagiers-lijsten Nederlands-Indië \(passagierslijsten1945-1964.nl\)](http://passagierslijsten1945-1964.nl)

[Never Forgotten :: Shirakawa Camp #4 \(powtaiwan.org\)](http://powtaiwan.org)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](http://wikipedia.nl)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](http://historiek.nl)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](http://shbss.nl)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.